

به نام خدای مهربان

بیانیه هیئت داوران

بخش ویژه فرهنگ بنیان

ششمین جشنواره ملی اسباب بازی

به نام آنکه یادش آرامش بخش جانها است

صنعت اسباب بازی در ذات خود از مصداق‌های بارز تقاطع اقتصاد و فرهنگ است؛ از سویی، با یک بازار جهانی گسترده به ارزش چند ده میلیارد دلار و رو به رشد مواجه هستیم و از سویی، تأثیرات پر قدرت کالاهای تولید و عرضه شده در این بازار در شخصیت مردمان، امری بدون تردید است. از دیرباز، نتایج مستقیم و غیرمستقیم به‌کارگیری مفهوم «بازی» و اسباب آن در شکل‌گیری ذهن و جان انسان‌ها و به‌خصوص کودکان محل توجه اهل نظر بوده است. هر اسباب بازی حاوی پیامی است که می‌تواند به نقش بستن باورها و ارزش‌ها در ذهن کودک منجر بشود.

از این رو در هرگونه بررسی تخصصی اسباب بازی، نمی‌توان از پرداختن به جنبه‌های فرهنگی این پدیده صرف نظر کرد. در همین راستا، در دوره‌های پیشین جشنواره ملی اسباب بازی ایران هم ابعاد فکری و فرهنگی تولیدات از شاخص‌های داوران در انتخاب و اعلام آثار برگزیده بوده است. اما در جشنواره ششم، با همفکری دبیرخانه جشنواره و با پشتیبانی «مرکز توسعه فعالیت‌های فرهنگ بنیان» قرار شد به طور اختصاصی و از منظر هویت فرهنگی و قابلیت‌های ظهور و بروز در عرصه‌های مختلف فرهنگی و هنری، به محصولات حاضر در جشنواره پرداخته بشود و جوایزی ویژه به بازی‌های برتر از این منظر اعطا شود.

مشکلات حاصل از همه‌گیری کرونا باعث شد مانند بسیاری از رویدادهای مشابه دیگر در جهان و ایران، برگزاری ششمین دوره جشنواره ملی اسباب بازی با فراز و نشیب و تغییرات بسیاری در برنامه‌ریزی و زمان‌بندی روبه‌رو بشود. این ماجرا در کنار این نکته که بخش بازی‌های فرهنگ بنیان برای اولین بار تعریف شده بود، سبب شد تطابق شاخص‌های از پیش اعلام شده برای بررسی آثار حاضر در جشنواره در این بخش چالش برانگیز باشد، اما

نشانی دبیرخانه:

تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان خالداسلامبولی، شماره ۲۴ و ۲۶

اداره کل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای

تلفن:

۰۲۱۸۸۷۲۹۷۹۳

با همکاری دبیر محترم جشنواره، سعی شد روندی تخصصی و منصفانه برای داوری این بخش به کار گرفته شود. هیئت داوران امیدوار است با استفاده تجربیات مفید سال جاری، تمهیدات لازم برای فراخوان و برگزاری بخش بازی‌های فرهنگ‌بنیان در دوره‌های آینده جشنواره در تراز بالاتر مد نظر قرار گیرد.

برای اعطای جایزه ویژه فرهنگ‌بنیان در ششمین جشنواره ملی اسباب‌بازی، تمامی آثاری که با نظر کمیته انتخاب این دوره به بخش رقابتی راه یافته بودند مورد توجه قرار گرفتند. علاوه بر شاخص‌های عمومی مانند طراحی بصری، کیفیت تولید و رعایت نکات ایمنی، هیئت داوران امتیازهای بیشتر را برای آثاری منظور کرد که در طراحی و تولید آنها، مواردی چون:

- خاستگاه فرهنگی بازی و استفاده به جا و غیرتصنعی از عناصر بومی، ملی و دینی در طراحی بازی
- طرح پیام‌ها و هنجارهای فرهنگی جامعه ایرانی اسلامی در جوهره بازی و پرهیز از ترویج پیام‌های مخالف
- داشتن پیوست برای توضیح عناصر فرهنگی بازی
- تألیفی بودن و اجتناب از نسخه‌برداری یا اقتباس صرف
- نوآوری و ایجاد تمایز در جنبه‌های مختلف به خصوص داستان بازی و مأموریت آن
- تکیه بر مهارت‌های فکری و شناختی
- ظرفیت طراحی و تولید محصولات جانبی و مکمل فرهنگی و هنری

مورد توجه قرار گرفته بود. همچنین هیئت داوران و پشتیبان این بخش علاقه‌مند بودند محصولات را از جنبه فروش و موفقیت در بازار و میزان اقبال مخاطبان به آنها هم بررسی کنند که متأسفانه به علت عدم وجود داده‌های متقن، این امر میسر نشد.

در پایان هیئت داوران از میان آثار مورد بررسی چهار اثر را حایز رتبه ویژه جایزه فرهنگ بنیان دانسته و این آثار را بدین ترتیب معرفی می‌نماید:

رتبه اول جایزه ویژه فرهنگ بنیان به بازی رومیزی «سفالگر» محصول مشترک کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و موسسه هوپا به خاطر نگاه ویژه به بازسازی و بازآرایی بخشی از دست‌ساخته‌های تاریخی و ملی ایران در دوران باستان و اسلامی و همچنین نگاه نو به بازی‌های رومیزی در زمینه‌ای فرهنگی و هنری

رتبه دوم جایزه ویژه فرهنگ بنیان به بازی رومیزی «ایران من» محصول گروه هزارتو به خاطر نگاه ویژه به وضوح گردشگری و مروری بر جاذبه‌های آن در قالب یک بازی رومیزی

رتبه سوم مشترک به بازی‌های «سوداگران راه ابریشم» از گروه هفت خوان به خاطر نگاه فرهنگی و گرافیک ویژه بومی و «کاشی چین» به خاطر نگاه ویژه به جلوه‌های معماری ایرانی از مجموعه بازی دوست در قالب بازی‌های رومیزی

هیئت داوران با قدردانی از تلاش تمام دست اندرکاران برگزاری بخش بازی‌های فرهنگ بنیان، خرسند است که اولین نوبت این بخش با موفقیت برگزار شد و انتظار دارد که در سال‌های آینده و با همکاری دیگر فعالان مرتبط بر کیفیت برگزاری آن افزوده شود. توجه روزافزون به طراحی و تولید و عرضه بازی‌های فکری و فرهنگی در سال‌های اخیر در بین تولیدکنندگان ایرانی، مشهود است. هیات داوران امید دارد با تداوم این سیر مثبت و حمایت سالم از آن با هدف کسب سهمی بالاتر برای این‌گونه در بازار اسباب‌بازی کشور، شاهد حضور آثاری با پیوسته‌های متعدد و متنوع فرهنگی و هنری در دوره‌های بعدی جشنواره باشیم.

داوران بخش فرهنگ بنیان

ششمین جشنواره ملی اسباب بازی

هادی اسماعیلی – علی کاشفی پور

بهمن ماه ۱۳۹۹

نشانی دبیرخانه:

تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان خالداسلامبولی، شماره ۲۴ و ۲۶

اداره کل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای

تلفن:

۰۲۱۸۸۷۲۹۷۹۳